

Forfatter: Brorson, Hans Adolph

Titel: Udrag fra Svane-Sang ; Lissabon ; Mindre digte ; Prosaskrifter ; Tillæg : Paul Diderichsen: Filologisk redegørelse. Arthur Arnholtz: Brorsons vers- og sangkunst. - 1956

Citation: Brorson, Hans Adolph: "Svane-Sang ; Lissabon ; Mindre digte ; Prosaskrifter ; Tillæg : Paul Diderichsen: Filologisk redegørelse. Arthur Arnholtz: Brorsons vers- og sangkunst. - 1956", i Brorson, Hans Adolph: *Svane-Sang ; Lissabon ; Mindre digte ; Prosaskrifter ; Tillæg : Paul Diderichsen: Filologisk redegørelse. Arthur Arnholtz: Brorsons vers- og sangkunst. - 1956*, 1951-56, s. 477. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brorson03grval-shoot-idm140139954674656/facsimile.pdf> (tilgået 23. april 2024)

Anvendt udgave: Svane-Sang ; Lissabon ; Mindre digte ; Prosaskrifter ; Tillæg : Paul Diderichsen: Filologisk redegørelse. Arthur Arnholtz: Brorsons vers- og sangkunst. - 1956

(6) I 18. århundredes sprog finder man en brydning mellem en ældre skriftsprogstendens til at stille adverbelle led foran bisætningsverber og infinitiver, og en yngre, af talesproget påvirket, tendens til efterstilling. Vor tekst viser ændringer i begge retninger: (a) Foranstilling: *for hvem hun aabenbarede sig først > først aab. sig* 138_a. *Men vi agtes demnesinde. for tiden at spare, med ... > Men, for T. at sp., nøjes vi ...* 145₁₂ 146₂₀ 147₉ *det var ... det sidste ord, som hun fik at høre ... tænkte hun > at hun skulde sidste gang, efter hendes Tanker, høre ham paa Korset* 162. — Andre bestemmelser foranstillet: *det var bekiendt nock for hele Verden > det var at Verden bekiendt* 164. — Foranstilling af let bestemmelse: *Mand siger den ganske Dag til mig > til mig d. g. D. 166 er kommen saa mild og blid igen > igen s. m. o. b* 174. — (b) Efterstilling: *aabenbar os og jo mere og mere Din uovervindelige Kierlighed til os > aa. os ogsaa din u. K., jo m. og m.* 188 150₁₂ 158* 159^v (*først*); *saa let tænkt herfra > tænkt saa let paa deres rette Hiem* 171. — Efterstilling af tung bestemmelse: *af Guds ord og daglig forførenhed kiendeligt > kiendeligt boade af osv.* — Brorson bruger påfaldende hyppigt (efter tysk mønster) en indrømmende hovedsætning af typen *Var hun dog bekiendt nock af andet* 160; disse gengives som regel uændrede af trykket, men det anfjerte sted er sætningen omlydet til et spørgsmål ved indsættelsen af *ikke*: *Var hun dog ikke bekiendt nok ...?*

(7) Et par steder fjernes meget lange bestemmelser til et substantiv: *bestraales af den, fra sin graus Mørcke saa deylig fremskinende Reiferdighedens Soal* 134. Tilsv. s. 170₉.

Ms. har på enkelte steder rim, der udelades i trykket (vel fordi man hævdede, at rim var upassende i god prosa): *kierlige og herlige* 138 *paa det mægtigste og prægtigste* 144; således også *Vaagen og Kaagen* (dvs. *gloen*), *løben og kiben* i det overstregede stykke s. 174; *if. reent og rundt > kierligt og rundeligt* 173. Dog bevares den stående folkelige forbindelse *hige og fige herfra* 172 (jf. ODS II, fige 2).

Skønt rettelserne gør et lidet konsekvent indtryk, ledder de i det store og hele mod en klarere opbygning og en mere logisk-korrekt form; til gengæld går undertiden den ejendommelighed tabt, som for nutidslæseren er det mest karakteristiske og indtagende ved Brorsons sprog; evnen til at fastholde talesprogets jævne udtryk og bevægende tonegang; der udelades livfulde småord som *ganske* *elicer nu* (134); man savner en ugrammatisk, men levende tempusomskrivning som *at ... de mægtigste i Verden sielden har vildet haft deres Børn ved Daaben anderledes opævnede* (142). Ofte udskiftes dagligdags udtryk med mere stive, fx. *da skulde det vel staaet hart, inden de havde beqvæmet sig til, at lade sig frelse derfra* (151). *Den lampe kan snart gaae ud (> slukkes)* (154) *at jeg ikke kan komme til (> nyde den Trøst) at salve ham* (156). *Det er derfor, at > saa er det Aarsag, hvorfor* (171). — Udeladt er vendinger som: *Var det saa glædeligt for Maria Magdalena ... at see ham her, hvad, naar I skal see ham der?* (167). *Saa gjør Eder nu ret til Gode, I Troende* (173). *Thi den stund vor kiære frelsere levede, vilde hun teke fra ham. Der var hun sikker nock* (161).

Ej heller føler man det som en vinding, at trykket strammer en